

Szerkesztési iroda:
Brassai utca 60. sz. alatt,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények
küldendők.

Kiadó-hivatal:

Pollák Mór könyvnyom-
dája, hová a hirdetések és
előfizetési pénzek beérke-
sen intézendők.

NEMERE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap,
a háromszéki „Háziipar-egylet“

és a s.-sztyörgyi „önkéntes tűzoltó-egylet“ hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-
ként kétszer:
szombaton és szombaton.
Előfizetési feltételek:
helyben háshorvára vagy
vidékre postán küldve:
Egész év . . . 6 ft. — ha.
Fél év . . . 3 ft. — ha.
Negyed év . . . 1 ft. 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábol posztusért, vagy
annak helyéért 6 kr.
Bágydij külön 30 kr.
Nyitólír sora 15 kr.

Alóltartak mind, a székely huszárcsaládok
ugyanevezett „lóbeszerzési alapjához“
jogosultak — ez alapról minket illető részün-
ket a S.-Szentgyörgyön felállítandó fondá alap-
jával felajánljuk. Hisszük a közérdek javára pél-
dánkat követni fogják.

**Antal Zsigmond. Fejes Károly. Fejes Jó-
zsef. Zajzon Farkas. Id. Gyárfás Károly.
Gál Antal. Kovács Károly. Gyárfás Sám-
uel.**

Tisztelettel kérjük a jogosultakat nyilatkozatukat
nekünk beküldeni, hogy láthassuk megyénk lakossága
azok neveit, kik a közérdeket, megyénk javát saját
érdekeik felé helyezik. (Szerk.)

Monarchiánk beleszólása a keleti kérdésbe.

A kombináció, hogy a keleti kérdés tet-
szés szerinti megoldását nem lehet és nem szabad
Oroszországnak önkényére bízni — igazolta
magát. Mult számunkban jeleztük, hogy az an-
gol-török szövetség megkötése küszöbön áll, ma
pedig a táviró jul. 30-ról azon hirt hozza, hogy
2, 3 hadtest mozgósítatni fog és a
határokon fölláttatni. Foglaltsá-
ról nincs szó; monarchiánk a be-
következéskor békekötésnél akar im-
ponálni.

Monarchiánk politikájában forduló pont ál-
lott be. A napokban tartott minisztertanács el-
érkezettnek látja az időt a beavatkozáshoz, most
midőn a kanszuka uralom barbár csapatai Kon-
stantinápoly elfoglalásával ámitják magukat.

És ez helyesen van így, ez a dolog termé-
szetes következménye, mert a panszlavizmus
által legközvetlenebbül fenyegetett monarchiánk-
ról nem tettük és semmiképpen se tehetjük fel,
hogy Oroszország mellett Törökország ellen
foglaljon állást akkor, midőn a török állam fen-
tartása monarchiánk specialis érdeke, akkor,
midőn egy erős és életképes török állam a mo-
narchia legerősebb és természetes szövetségesei-
ajánkozik.

Mi bízunk mindig a monarchia két fele

TARCA.

Egy négyes parthie.

Eckstein Ernőtl.

fordította Ducea.

— Ön ma ismét mindent összevissza beszél, ked-
ves Ottó; ha azt kívánja, hogy megértsem, beszéljen
összefüggőben!

— De kedves cousine . . .

— Ó! Ki az az „ő“?

— A név nem tesz semmit, az egész ügyet csak
azért hozom önnek tudomására, hogy felkérjem, mi-
szerint jó anyámnak . . .

— Ezt nevezi ön tudomásomra hozatalnak? Ön
klasszikus ember Ottó, hanem tréfa nélkül. Ön tudja,
miserint én barátnője vagyok. Izgatott állapotba engem
nyugtalanít. Mi szándéka van? Világosítsa fel ez ora-
culumi sötétiséget és beszéljen. Most még egyedül va-
gyunk e szögletben, de már látom a professzor félel-
mes alakját előttünni. Tehát gyorsan, különben késő
lesz. Ha hatalmamban áll önön segíteni, rendelkezések
velem.

— Segíteni? Nem. Ön igen jó, kedves Louise.
Csak arra kérem, hogy ha velem valami szerencsét-
lenség találna történni, vigasztalja anyámat egyetlen
fia elvesztése fölötti fájdalomában.

— Ezenél van ön?

— Fájdalom nem. Kétli ön, hogy egy felvont
pietoly golyója képes a legégészesebb ember élet-
fájlját kioltani?

— Ön meg akarja magát löni?

— Igen, cousine.

— De az istenért, miért?

— Egyiknek közülnök meg kell halni, ő, vagy
én. Hát azt hiszi ön, hogy érzéssel és becsülettel bíró

ügyeit intéző egyének: Tisza és Andrássy grófi
hazafiasságában és az eredmények teljesen iga-
zolja hazafias politikájukhoz kötött várakozá-
sunkat.

A táviró hire igen megnyugtató, mert a
mozgósítással összeköttetésben egyszersmind azon
hírt is hozza, hogy irányadó körökben
az occupációra minden kedvező ele-
nyészett. Monarchiánk nem fog tehát fog-
lalni, egyedül az érdekeivel ellenkező államala-
kusokat fogja, ha kell fegyverrel is meg-
gátolni.

Az európai politikában, a hatalmak magatartásában beállott fordulat kétségtelenül meg-
győző arról, hogy Európa a muszka barbaris-
musnak megálljt! fog kiáltani s hogy végül
fogja vetni fegyverrel is a törökirtó, a történe-
lemben páratlan kegyetlenségekkel előforduló
barbár, Ausztrália vad népeihez s nem európai
civilizált államhoz (?) illő nép és jogtörő há-
borúnak.

A lidércnyomás, mely hónapok óta nehe-
zedett a hazafiak keblére — eltűnt — s ma
minden hazafi örömmel üdvözlő a monarchiánk
politikájában beállott fordulatot, mert tudjuk,
hogy Törökország feldarabolása, a muszka kan-
csuka uralom terjeszkedése nem fog sikerülni.

Magyarország, a monarchia hazafias értelmű
lakosainak, ha valaha, most a nehéz időkhöz beáll-
tával, van szükségük a testvériség összetartására,
hogy a létélüket fenyegető veszély elkerülve
legyen s abból megijedve léphessünk új életre.
A magyar hagyományos vitéség, önfel-
áldozás nem fogja megtagadni magát a beállan-
dó eseményekkel szemben sem s Magyarországnak
minden hí fia kész lesz, ha kell, életét, vérért a
közös haza javáért áldozatul hozni.

Szedjük össze összes erőnket, bátorságun-
kat, hogy a barbár uralom terjeszkedési vágyaival
megküzdhesünk s államunkat a panszlavizmus
fenyegető áramlatától megmenthesük.

Ennek megtörténni kell, mert akarjuk, mert
annak kivételére erőt és hatalmat érzünk ma-
gunkban.

ember el tudja azt nézni, ha egy szemtelen cselszövő
menyasszonyát elszakasztja tőle? En más nézetben
vagyok. Határozzon a sors.

— Hát önnek jegyese volt? ezt most hallom elő-
ször. Ottó, ön csodálatos zárkózott jellem. És szabad
tudnom a leánya nevét?

— Mig ő egy más jegyese leendő, neve nem jó
ki ajkamon.

— Ottó, én azt hiszem, hogy ön rosszul fogja fel
a helyzetet.

— Mennyiben, cousine?

— Gondolja meg csak: egy leány, ki ön iránt a
hűséget megszegte a vetélytársát ön felett előnyben
részesíté.

— Oh értem. De másként áll a dolog, nem a
mint ön mondja. Ha a leány szabad volna saját elha-
tározásával, akkor ama nyomorult soha nem győzött
volna fölöttem; de a szó betűszerinti értelmében kény-
szerítették őt. Fölleleség önnek magyaráznom, hogy
egy anyának, ki leányát el akarja alkunni, mennyi
eszköz áll rendelkezésére.

Louise gondolkodólag nézte a földet.

— Ön boldogtalan mint én; — folytatá a fiatal
tiszt — de ön mint nő hallgat és-tűr, én mint férfi
tudni fogok cselekedni.

— Es ki a vőlegény?

— Engedje elhallgatnom a részleteket. Megteszi,
hogy vigasztalni fogja szegény anyámat, ha nekem
meg kell halnom?

— Ottó! ön nem tudja, mit beszél. Fontolja meg
a következményeket; kérve kérem önt.

— Mindent megfontoltam cousine.

— Lehetetlen, különben felhagyt volna ez örült
eszmével. Ön egy nagy bünt szándékozik elkövetni.
Ottó vállalt vont.

— Nevezze amint tetszik, cousine.

— Nem, biztosítom, ugy van; szándéka már azon
okból is gonosz, mivel céltalan.

— Céltalan?

Ne hagyj magad!

A török testvér nemzetem szorult e bizta-
tára. Minden erejét mozgásba hozza, nemzeti lelke-
sültsége, bátorsága összeségét veti a latba, hogy az
északi mackó barbár támadásait elhárítsa magáról s
ha a dunai harc téren az oroszok által eddig elért
eredményeket tekintjük, nem lehet kétségünk a felől,
hogy a törökök hazafiasságán a véres cár törekvései
hajótörést szenvednek, vagy legalább jelentéktelenül
leszállítanak.

A plevnai ütköztétől fogva egymást érik a török
diadalok. A plevnai csatában az orosz hadtest egyhar-
mada tetetett önkre s a Lovácsa visszavonult oroszok-
kat július 28-án Osman pasa veri meg és nyomja
vissza.

Mehemed Ali 60,000 emberrel indult meg, hogy
Osman pasa 40,000 főnyi seregével Tirnova körül
egyestüljön s miután Osman támadásai következtében
az orosz főhadiszállás Bulgáriából Bielába tetetett át,
az egyesítés nem lehetetlen s ekkor a 100,000-ból álló
török hadsereg megtámadja a kétségtelenül meg is
veri Miklós nagyherceg seregét s elvágja útját Tirnova
felé a visszavonulásra. Es ekkor az oroszok megér-
demlett kelepedése jutnak, melyből nehezen fognak
menekülni s kevesen meglátni Muszkaország a barba-
rizmus hazáját.

Reuf pasa hada július 27-én megtámadta Eski-
ságnál az oroszokat. A törökök hőiesen harcoltak, a
vesztesség mindkét részen nagy. A törökök a philip-
popoli vonalon a muszkákat visszafelé verik. Rasgrad-
tól északkeletre Egorese mellett 27-én ütközet volt,
mely a törökök javára dönt el. A muszkák Osman
Bazárnál elzárattak, Fuad pasa üldözi a muszkákat.

A dunai harc téren nagy ütközetet várnak.
Bukurestből jul. 30-ról jelentik: Tirnovából ér-
kezett hírek szerint Achmed Ejjub és Ali Mehemed
aumai serege Manasert felé rendeltetett, hogy mind-
két muszkaország egyessere megtámadtassák, a Jantra
álláspontot visszafoglalja és muszka sereget a fő-
hadiszállástól elvágja.

A muszkák nagy vereségéről jön hír Sumlából
július 30-ról. E hó 28-ról jelentik: Osman pasa egyik
hadosztálya Adil pasa vezérlete alatt Tirnova felé ha-
ladt s Lovácsban egy egész muszka hadtestre bukkant.
A két hadtest között azonnal ütközet vette kezdetét
s hat órai roppant véres harc után a törökök szurony-
szegyezve rohamot intéztek a nagyobb számú muszka-
kkal ellen. A muszka hadtest széttörtet, Lovcsa roham-
mal bevették. A muszkák oly hatalmas ve-
reséget szenvedtek, hogy teljesen fel-
bomolván, két irányban szétugrottak: Nikápoly

— Természetes, édes Ottó. Beszéljünk minden
érzelgősség nélkül, egészen gyakorlati oldalánál fogva
fel a dolgot. Ha ön elcsik . . .

— Ez esetben egy haszontalan életnek egyszer
mindenkorra vége.

— Szép, hanem nem valami következetes. Ne-
kem úgy tetszik, hogy a szerelmek inkább szándé-
koznak élni az imádott oldala mellett, mint meghal-
tók távol?

— De ha az első nem lehetséges?

— Ki mondja azt? Így a gyávaság beszél.

— Mi mindent megkísérlettünk, drága Louise.

— Ki tudja. De hagyjuk ezt. Ha tehát ön agyon-
lövetik, hozzátartozóinak s mindenekelőtt imádottjának
kimondhatlan fájdalom okoz s elhibázza a kitűzött
célt. Felzavart kedélye képes ez egyszerű igazságot
felfogni?

— Nem mondok ellent; hanem . . .

— Tehát jó! az első tételt beváltotta. Menjünk
tovább. Elfogadva, hogy ön lövi le ellenfelét: mi lesz
a következmény?

Ottó zemei felragyogtak, ajkai körül gúnyos
mosoly mutatkozott.

— Mi lesz a következmény? — ismétlé lassan,
minden szótगत nyomatókossan hangulgyozva. — Kér-
déseit tréfásan, kedves cousine. Ha én őt megölöm, ak-
kor gonoszságáért megkapok, amint érdemi — és az
imádott . . .

— Sohase lesz önnek neje.

— Azt majd meglátjuk.

— Ottó! ne ámsítsa ön magát. Ha ekkoráig nem
tudta keresztülvinni, miután oly élénken sóvárgott:
miként remélheti, hogy egy oly véres katasztrópha
után . . .

— Oh, akkor más hurokat fogok pengetni; ha
az öreg tovább is megmarad tiltakozása mellett, ak-
kor minden tekintetét félreteszek. El vagyok határozva
szükség esetében arámát megszüntetni is.

— Ez elég regényesen hangzik; hanem költöm,

és Tirnoba. A Tirnoba menőket a törökök Gessenicáig üldözték.

Maltából küzelebb négy gyalog két lovasezred és egy dandártüzérség küldetnek az angol hajóraj erősítésére.

Rasgrad mellett nagy ütközet volt, eredménye még ismeretlen.

Ázsiában nagy csatára készülnek. Jenikőnél a muzsák megverettek.

A montenegróiak ostromolják Niksicet. A törökök hőiesen védik magukat. Elemben és vízben nagy a várban a hiány.

A törökök Ázsiában orosz területeket 3 órányira bebarangolják.

Az oláh sereg utasítást kapott, hogy működjen a muzsák sereggel tényleg a harcokba közre.

Népgyűlés.

A Balkán-félsziget legújabb eseményei a bűnös hallgatásban s semmittevésben sínlódó vén Európát, mely látszólag bizonyára egykedvű maradt az ókori barbarizmus tényeit megújító eseményekkel szemben is, egy kicsit kerekvetőleg megpróbáltatni elűzni.

A bársányos pamplagokon köztvényben nyűgö vagy ezt szinlelő diplomaták kitarotán szinlelnek — s a balkáni események oly hajmeresztő tényeire cigaretté-füstöt pöfkélnak, s hagyják, hogy a tizenkilencedik század gyalgata, az orosz civilizator humanusan öldököljön a keresztényben. O tempora, o mores!

A Megváltót feszítik keresztire újra a Balkánon dicő hívei. Nincs egyetlen híve, ki a gaz, kereszténynek csufolt fickókat figyelmeztetné a nagy mester tanainak szentségére. Nincs hatalom, mely emberiet lennek, keresztény ellenesnek merné nevezni a vérengző bocsot, s erőlesen megfeddené a fenévatat. E helyett talán körül szaglalják azt, s nyaldossák zsákmány után leve, liheg törökükből kilógó bűn nyelvökkel a fenévat vérengzései közt vérrel bőven tapasztott ajkait s talpait.

Hát e század, a nagy, magasztos eszmék mellett fenévatat nevel?

A civilizatori köpeny szőrmét kap, vérengző körmeiket nyer s az erőkben barangol már? A civilizator foglalkozása, megbecseletése a nőknek, legyilkolása a vételeknek, fosztogatás, gyújtogatás, halál lenne már?

Nem! Még egyszer nem!

Európa: a nép, még tiszta erkölcsüket hord kebelében, még nincs kiirtva belőle a valódi humanitás. Feljajdul, megbotránkozik a fajgyilkolás kegyetlen művein; nevének fogja nevezni a gyilkos fenévatat; kívánni, ha kell követelni fogja az orosz szőrmének, melynek szent, humanus minden tett, ha vérrel van körülteremtettve, megfeksztet.

Ezt tennie kell a népeknek, ha nem akarja, hogy levetkőzzék mindazt, mi benne emberi.

Nincs e helyen semmi köze a rokonszenvennek irányadóként szerepelni s a balkáni események kell, hogy együttes tiltakozását idézzék föl a nemzeteknek, melyek magukat annak nevezik.

Ily tények volt tanúja e hó 26-án Európa — a még mindig csak legfennebb fészkelődő, a magyar fővárosban.

Egy ezreket számláló népgyűlés, mely Budapeszten volt, a legelső a maga nemében, mely tiltakozott az orosz mézszárlások ellen, mint egy ember. Az oro-

gja a kicsi beleegyezések. Anélkül, hogy szellemi és erkölcsi tökélyének gazdaságát legítavólabról is érinteném, merem állítani, hogy a szép ismeretlen tökéletesen nélkülözi az ezen lépéshez megkívántat erőlyeséget. Ha az anyai tekintély rákényszeríthetett egy általa nem szeretett véleányt, úgy ezután is alkalmazkodni fog anyja kívánataihoz. Ejjel nincs szokásban az embernek magát emancipálni.

Ottó meren nézett maga elé.

— Vagy, ha e pontban csalatkozna, — folytatá tovább a fiatal nő — akkor szöktesse meg a leányt most mindjárt; ezáltal fölöslegessé teszi a bűnös vérontást.

— Ez már jó gondolat, hanem mielőtt ennek valóltására alkalom jöne, azaltal talán megtörténik a legiszonyubb; csak néhány hét van még hátra, cousine!

— Elég idő egy királyságot meghódítani. Hallgasson rám Ottó, én jót akarok önnek. Igérje meg nekem, hogy még nyolc napig türelmen vár.

— Miért?

— Az én kedvemért. Bizonyosan jön azaltal valamely jó gondolata. Vagy még jobb lesz... Bizik ön bennem teljesen?

— Oh, mit meg nem tennék, ha tudnám...

— Nos, semmiesetre sem veszt vele semmit, ha a dolgot komolyan megvitátjuk; mit gondol?

— Természetesen nem veszték, de...

— Tudja mit? látogasson meg engem holnap délután négy és öt óra közt, majd meglátjuk a többit. Addig pedig semmi eszteleneség! értette?

— Jó; pont félöt órákor ott leszek. És most nem untatom tovább cousine. Apropos, táncol ön?

— Nem, Ottó.

— Mert különben vettem volna a bátorságot...

— Ön igen jó, rokon. Gondoljon csak a csinos fiatal leánykára és feledje bogarait. — Jó mulatságot, kedves Ottó!

Az ifjú tiszt felállott és lovagiasan kezét csókolta. Aztán eltűnt a fel s alá hullámozó tömeg között. —

(Folytatás köv.)

szok elleni gyűlölet egerterő kiáltásokban tört ki a népből. „Vesszenek, halál nekik!” hallatszott, mintha egy szív kiáltotta volna egy törökből. Ha monarchiának magatartásáról volt szó, a keleti ügyekre vonatkozólag „fegyverre” kiáltottak minden oldalról.

A magyar főváros népgyűlése: az iparosok az intelligenciával, együtt érzett, egyet akart pártkülönbség nélkül: a vad-orosz hordák vérengzéseinek megállítását, az orosz hatalom terjeszkedésének, mely monarchiának veszthető, lehetetlenítését, az erőlyes actió Oroszország ellen a kellő időben. Ily értelmű azon indítvány is, melyet elfogadtott s melyet a kormányának figyelmébe ajánl.

A kormány meggyőződhetett, hogy a magyar nemzet áldozatkészségére számíthat egy helyes irányú s kellő időben megkezdett actiója alkalmával, mely kell hogy minél előbb bekövetkezzék.

Kormányunk meggyőződhetett, hogy honnan meritheti biztosan magatartásához az erő; megérthette, hogy mily irányú actióval számíthat a nemzet áldozatkészségére. Ha ezt szem előtt fogja tartani sokat tehet s bátran megküzdh a netalán felmerülő nehézségekkel.

Nem tudom mikor áll be azon fordulat, midőn monarchiának fegyveres intervenciója szükségessé válik, hisz már a muzsák mind átlépte ama határokat, melyeket eddig mind olyanoknak tartottak, melyek monarchiának beavatkozását vonják maguk után; de annyit a józan ész mondott, hogy actióknak nem lehet soká kénni, már csak a balkáni atrocitások végett is, azokivül, hogy létezőnkön nagyban is van vesztélyeztetve.

Elvárjuk az intéző köröktől, hogy a „kellő” időben helyt legyen! Mi ott leszünk mellettük!

Kadiach.

A bulgáriai török haderő.

A török bolgárországi haderejéről a következő összeállítás közlik:

Sumlában és a legközelebbi környéken 20,000 ember áll, Sumla és Rasgrad között — ide nem számítva a ruscsuki őrséget — 40,000 ember; Eskiastambalban 30,000 ember, kik a Balkánok felé haladnak; a Siliestia és Várna közötti vonalon és magában e várszakban 50,000 ember; tehát keleti Bulgáriában összesen 140,000 ember.

Plevnánál Ozman pasa 20,000 és Drinápolynál Szulejman pasa 25,000 ember felett rendelkezik.

A muzsák haderő Bulgáriában.

Plevna körül 4 „Krudener” alatt a jobbszárnny működik, mely a 9., 4. és 5. hadtest egy részéből áll. A Ruscsuk ellen irányított, tehát a zömserég csak a 12. és 13. hadtestből áll; az 1-nél van a trónörökös, a 2-nél Vladimir hűg. E sereghez tartozik még a 11. hadtest, mely részben még a Duna balpartján Gyurgyevo és Oltienicában van. A Dobrudzsából Zimmermann tábornok a 14. és részben a 7-ik hadtesttel nyomul Szilisztria és Várna ellen.

A Balkánok-tulós oldalán van a 8-ik hadtest, Romániában az 5. és 11. hadtest nagyobb részn állnak, a melyekhez még a 2. hadtest és még két hadtest fog csatlakozni.

A bolgárok.

Az „A. A. Z.” dobudzsai levelezője a következő jellemzést közli a bolgároknak:

„Ha a bolgárok nem lennének oly nyomorultan gyávák, akkor a világ még egész más kegyetlenségekről venne hírt, mint a minők a cserkeszek és tatárok által követettnek el. E két népfaj szintén nagyon alacsony fokán van a műveltségnek, de bírnak bizonyos lovagias fellépéssel, különösen ha harcolnak.

A bolgár született, szabadalmazott rabló és gyújtogató. Kész minden gyalazatoságra, ha abból hasznot remél. Ott valamely eszme iránt lelkesedésre bírti lehetetlenség, — uralkodhatik Bulgáriában török vagy muzsák, ő mindig ugyanaz marad.

Mig a törökökkel van dolga, szívesen vállal el kém-szolgálatokat és gyalazza szabadtól a legpiszkosabb módon. Ha muzsákkal érintkezik, akkor szabadnak hiszi magát bolgár fogalmak szerint. Akkor gyújtogató, rabló és gyilkol szíve vágya szerint és e nemes vállalatában gyakran szíves munkatársakra talál a közakokban.

Ily népért lelkesülni örültség, és ha mindazok, kik ma Törökország ellen keresztes háborút papolnak, e rabló-népet közelebből egész valódiságában venni szemügyre, nagyon hamar belátják, hogy minden cseppvér, minden kopéja, mely e népre fordítatik, egészen haszontalanul történik.

A bolgár soha, vagy talán csak igen nehezen fog hozzászokni rendes viszonyok közs és világűrű gyávagsága mellett csak a kancsuka fogja uralkodni.”

Lapszemle

Párisban közelebből egy rőpirat jelent meg „La guerre d'Orient” címen, Glenár Sándor tollából, melyről fölteszik, hogy orosz sugalmazás folytán sorolja elő a következő pontokat:

1) Az 1856-iki szerződés eltöröltetik azon határozat kivételével, mely Oroszország határaitra vonatkozik.

2) A volt európai törökországi tartományok sorsa ekep szabályoztatik.

Epirus, Thessalia, Kréta s archipelagusi szigetek a görög királysághoz csatoltatnak.

Bulgária, Bosznia (melyhez tartozik Hercegovina is), Albánia és Rumelia független fejedelemségekbe alakítottatnak, minden szultáni vazallitástól teljesen szabadon.

3) E négy fejedelemség, — valamint Románia s Szerbia is mint független semleges területek Európa biztosítéka alá helyeztetnek.

4) A nagyhatalmak által kiküldött kongresszus fogja körülírni a fejedelemségek határait.

5) A nagyhatalmak ígérk hogy a fejedelemségekbe a fejedelem kérsére elegendő katonai erőt küldenek a közrend fentartása vagy helyreállítás céljából.

6) Ha ezen államok valamelyikében rendeltetés s faji összeütközés merülne fel, a hatalmak fentartják jogukat a határok kiigazítása s a peres területeknek más fejedelemségekhez csatolására.

7) Konstantinápoly Rumelia fejedelemség fővárosa leendő.

8) Minden hadi és kereskedelmi hajók járhatnak át a Bosporus és Dardanellák szorosain.

9) Törökország adósságai Görögországnak s a 4 fejedelemségre hárulnak s a kamatok csak jelen szerződés napjától számítottatnak.

10) Cserkeszek, cirkassiaiak és kurdok kiküszöböltetnek Európából.

11) Törökök lakhatnak a fejedelemségekben, de azon világos feltételt alatt, hogy az ország törvényeit tiszteletben tartásák, mit ha nem tesznek, kiűzetnek az országból. Az ily kiűzött, ha birtokát másképp el nem adhatja, átadja az államnak, mely a helyi törvényeszek határozata értelmében árát kifizeti.

12) E fejedelemségek minden lakója nemzetiség és valláskülönbség nélkül egyenlő politikai és polgári jogokat és szabadságot fog élvezni.

Szláv lapszemle.

A zrágrái „Obzor” a budapesti népgyűlésről írván, nem fogadhatja el annak célzatát, miszerint a monarchia Oroszország ellen támadjon akkor, a midőn a keleti viszonyok rendezése forg szóban. A mi különben e kérdést illeti, a meeting sem nyilatkozik erre vonatkozólag határozottan és világosan tekintettel a mai európai constellációra; ily formán tehát resolúciójának sincs határozott politikai célja és kívánata. A monarchiának egyebekben meg vannak kétségtelenül a saját érdekei a keleti kérdés megoldásánál, s e tekintetben helyesen cselekszik a meeting, ha ezen érdeket figyelembe veszi; abban azonban erősen csalódik, ha azt hiszi, hogy a monarchia azon érdekeket megvédheti, ha szemben Oroszországgal és a keleti keresztény népek szabadságával Törökország fennállása mellett buzog. Véleményünk szerint — ugymond a horvát lap — a monarchia érdekeire nézve ép alkalmas volna, ha tekintélyes és józan gondolkodású zrágrái hasznák bizottságot létesítenének, s a zrágrái hatóságnak egy meetinget tartását jelentenék be, programmal, melyben a horvát véleményény horvát szempontból jeleníték ki: mikép adathaték vissza a kelet a szabadságnak és kulturának a monarchia érdekeinek csorbitása nélkül.

Orosz lapszemle.

A „Russkij Mir” azon hír ellen kel ki, mintha az angolok attól tartanának, hogy Orosz- és Törökország közt külön béke jönne létre. A lap azon hírt annak fogásnak nevezi, amellyel Oroszországot fel akarod ültetni. Mindenki, a kire nézve az orosz vér drága megvetéssel vissza fog utasítani ilyféle cselészervényt, melynek más célja nem lehet, mint a jelen háborúnak jelentőségét a diplomáciai tozassal kicsinyíteni. Ily fogásokat mindennap olvashatunk a külföldi lapiradlomban. A legutóbbi időben Oroszország ellenségei azt hitték, hogy oly könnyen hívők leszünk, mint a gyermekek — s azért léptek oly hirtelkel föl, melyeknek megvalósulását maguk sem kívánták. Az angolok velünk akarják elhitetni, hogy ők a külön békekötést leginkább féltek; de ezen szomorú manőverek oly ostobák, hogy senkit sem képesek bolondná tenni és mégis az oroszok közt is oly ember találkozik, hogy ezen angol fogást úgy magyarázza, mintha az Oroszországra nézve nagy előny volna. Elmultak már azon jó idők, midőn a háborúviselés a kabinetek ártatlan játék gyanánt tekintették. A jelen háborúnak egészen más jelleme van. Oroszországnak eszédgában sincsen, hogy addig a békekötésről gondoljon, míg a szultának egy szolgálója is a keresztények sorsa felett fog dönteni.

A cseh „Národne L.” „Adjatok fegyvert Oroszország ellen!” fölírta cikkében gúnyolja a pesti meetinget, melyet oly emberek képviseltek, mint Pulszky a ki 1849. évben az oroszok előtt, mint véanszony elbujt és a zaidó Helfy Ignác, aki „azonnal” a háborút akarná. Megfeledekstek az urak Világosról, a midőn Miklós csak nagylelkűségére apelláltak, és ki állt, hogy azon idő még egyszer be nem következhetik. A magyaroknak tudniok kellene, hogy mig Német- és Oroszország közt a régi barátság fennáll, Ausztria nem mozdulhat, ha Pulszkyak és Helfyek még inkább lármáznak is.

Egy kis helyreigazítás.

Közép Ajta, 1877. jul. 27.

A „Nemere” idei 54-ik számában Darkó Mihály dálnoki népsík. igazgató neve alatt Közép-Ajtát, jelen pedig a ref. egyházat érdeklő közlemény jelent meg, melyben Darkó ur részére öröm és fájdalom egymással váltakoznak.

Alsó-Csernát, 1877. július. 28.

T. szerkesztő ur!

Kedves kötelezőt vélek tenni, ha a t. szerkesztő urat tudom sítom arról, s a k. l. a t. s. b. helyezett terméseinkről egy hiv. adatot szolgáltatok. Ugyan is őstermésűnk meglehetősen, a tavaszi ellenben közepes, leszámítva a jelenben uralkodó szárazságot, mi ha soká tart — veszteti fog közepeszerűségéből is.

Ma kicsit későn ugyan — de nagy megelégedéssel olvastam becses lapjában, hogy a háziipar fejlesztése körül h. a t. m. a s. n. moznak. Ezen örömdetes eseményt sietünk azon hozzáadással tudomásul venni, hogy részünkről idáig e téren helybeli birtokos Vég Pál tud anyai eredményt fölmutatni, hogy nevezett megértve az idő intő szavát kiválasztott s jól gondozott helyen oly szép letermése van, hogy az akár melyik szakavatottal versenyezhet. Valóban a mozgás jó, értem én ezt úgy, hogy az illető hivatottak mozognak, oktatassanak, mert arra nagy szükség van, s fáradságuk az eredményekben jutalmazza lesz.

Közelebből egy felhívást olvastunk a „Nemere” hasábjain e célú intézmény életbelepítésé stb. tárgyában — szeretünk, gondolkozunk s meglehet, a lőbeszerési alappal, ha mondom eredményeket látunk — örömmel azon öntudatban, hogy ma üdvösebb célra nem adhattuk — hozzá járunk; addig is fogadják hályanilatkozatunkat e bizottság elnöke főispán mélt. Pótsa József ur.

Végül iskolatagjainkra térve, sajnosan meg kell említenem, miszerint a f. év tavaszi elárvázott néhai Cseh Farkas által a leányiskolának hagyományozott telekéről még szerződés sincsen — annak 1800 frton felül rugó vételárának gyümölcsözőséről sincsen semmi tudomásunk, s így okadatolva van azon körülmény — a kellő ellenőrzés hiányban, hogy igazán van — de még sincs!

Itt is 40 frt veszteség!

Egy szemtanú.

Az általam alapítandó

„Székely nemzeti muzeum”

számára f. év július havában beérkezett adományok kimutatása.

I. Könyvek nyomtatványok és kéziratok:

Cirjek Zsigmond úrtól 224 köt. könyv, 5 drb kézirat, 18 drb szomorujelentés. Pető Mózses úrtól 1 kézirat. Özv. Pap Andrásné urasszonytól 1 köt. könyv. Bernáld László úrtól 1 köt. könyv. Benkő Dénes úrtól 2 drb kézirat. Bartalis József úrtól 3 köt. könyv. Cseréy Gábor úrtól 2 drb kézirat (okmány).

II. Régiség, pénz és érem:

Cseh Imre úrtól 1 nyilhegy. Gyulai Elek úrtól 1 vaskard, 1 korbács, 1 (csont) löpőtartró. Cirjek Zsigmond úrtól 1 diszkard, 3 drb pecsétnyomó. Özv. Pap Andrásné urasszonytól 1 himzett keszkenő, 1 kis fűrés, 1 kis (vas) gyalu, 1 pohár. Bernáld László úrtól 1 nagy (vas) lakat, 1 metszett fakereszt, 2 liqueres pohár, 1 (Nargile) üvegpipa. Szabó Károlyné urasszonytól 1 legyező. Bartha Imre úrtól 1 török pisztoly (kirakott). Benkő Dénes úrtól 3 drb urnarészt, 1 üveg-pohár, 12 pár ezüst mentegomb, 17 drb rész-ét broz-érem (római) Cseh Sándor úrtól 1 ezüst (hellen) pénz. Imecs János úrtól 5 bronz emlékérem. Geréb Lajos úrtól 4 bronzpénz. Geréb István úrtól 1 rézpénz. Serény László úrtól 1 ezüstpénz. Br. Szentkereszty Stephánia é nagyságától 1 ezüstpénz. Gyertyánfy Eliza úrhölgytől 2 drb himzett abroszszal. Ince György lelkész úrtól 2 drb. kőkarika, 1 kő urna, 4 drb cserépedény töredék, 1 kőtárlész. Sényi Sándorné urasszonytól 1 pár török diszapantus. Horváth Ignác né urasszonytól 1 nagy sarkantyú, 1 cserépedényalj Vásárlás utján 1 bronz kard.

III. Természeti tárgyak:

Gr. Mikes Arminiól 6 drb rovar, 1 karlsbadi fűrdőből virágcsokor (lerakódás). Cirjek Zsigmond úrtól 2 drb tükörök. Zathurecky Gyula úrtól 1 ritka szépségű mammutfog. Imecs János úrtól 1 hármass disznófog. Horváth Ignác né urasszonytól 1 gyertyánfa kövestülés.

IV. Különböző tárgyak:

Bartalis József úrtól 1 óramit szerkezete. Özv. Pap Andrásné urasszonytól 2 drb festett cimér (selymen). Gyulai Elek úrtól 1 vízmérő (fából).

Fogadják a lelkes adakozók szíves köszönetemet, egy nemzet hálás elismerését.

Imecsfalva, 1877. aug. 1.

Özv. Cseréy Jánosné,
Zathurecky Emilia.

Legujabb.

(Eredeti távirataink.)

Budapestről a következő táviratokat vettük: Budapest, aug. 2. Ozmán basa Plevnánál 70,000 nyi orosz hadsereget tökéletesen szétvált. Oroszok vesztesége 8000 halott, 16,000 sebesült.

A törökök Tirnovóban vannak. Ali, Ozman pasák egyesültek. 100,000 török áll 80,000 orosz szál szemben. Az oroszok hátrálási vonala el van vágva.

Budapest, aug. 3. Osman-pasa Plevnánál győzött. Nyolc ezer orosz megöltetett, tizenhatezer megsebesült. Reuf Gurko visszavonulási útját be-zárta. —

A mozgósítás Montenegró és Szerbia ellen céloz-tatik. Egyelőre csekélyebb mozgósítás történik, esetleg az összes hadsereg folyólagosan mozgósíthatni fog. A délen felállított határkordon Dalmáciában és Erdélyben megerősítették a déli pontokon ágyuk, fegy-verek, élelmiszek gyűjtetnek egy nagy hadsereg részére s nagyobbnak akció esetre pénz szerzésére tesz-nek előkészületeket. Andrassy megbízott alkalmas időben a katonai intézkedéseket megtenni. Hír szerint a Ivanovics és Molliary hadtest mozgósították. Költ-ség fedezetére a közös aktívák harminc millióig elzá-logosították a Bank-vevőknél.

A bosznia felkelők vasárnap Kijucnál megveret-tek. Öt órai harc után 50 halottat 200 sebesültet ve-sztítve a Cirkowna hegységbe menekültek. Ruscsuk mellett a muszkák újabb vereséget szenvedtek. A se-besültek száma oly nagy, hogy a szállító szekerek elégtelennek bizonyultak. A cár jövő héten elhagyja a csatárt.

Mahmud-Damad pasa hadi törvényszék elé állít-tatik — sokat tett zsebre a hadi szállítmányokból.

Bécs, jul. 31. török hadosztály elhagyja Plevnát, és megtámadta az oroszok hadállását Lovcsánál. Az oroszok legyőzettek és Szerbia felé menekültek. A tö-rökök győzelmesen vonultak be a városba. A törökök 160 muzulmán szabadítottak meg, kiket az oroszok bilincsekbe vertek és fogságban tartottak. A nép na-szokodott az oroszoknak borzasztó bánásmódja miatt.

Konstantinápoly, jul. 30. A montenegróiak e hó 26-án megtámadták Nikicsét, de a törökök által vis-zszeverettek és nagy veszteséget szenvedtek. A Szilisz-tria ellen operáló oroszok ismét visszautasították.

Bécs, jul. 31. A „D. Zt.”-nak jelentik Bukurest-ből: Megbízható hírek szerint Ozman-pasa Gabrová-nál jelentékenyen megverte az oroszokat s azután Selviből előre nyomulva a Sipka-szorost szerencsésen elérte. Az oroszok előkészületeket tesznek a visszavo-nulásra.

Prága, jul. 31. A félhivatalos „Bohemia” jelenti: A részleges mozgósítás ma valószínűleg el fog hatá-roztatni; a mozgósítás főleg Montenegró ellen irányozva, melynek ily módon az orosz barátságát mitem fog hasz-nálni, másrészt a mozgósítás Szerbia ellen is irányul.

Iszonyu ijedelmet okozott a muszka kormány legújabb rendelete, mellyel a tartományőrségek moz-gósítását eszközli. 18 évestől kezdve az 50 éves öre-giek minden hasznavehető kar elvonatik a családi tűzhelytől s zászlók alá rendeltetik épen most, a leg-fontosabb mezei munkák idején.

Általános a nézet, hogy a muszka kormányt azon meglepő bonyodalmak birták er, melyek Anglia s főleg Ausztria-Magyarország részéről fenyegeti.

Konstantinápoly, jul. 28. A szultán kijelentette, hogy a proféta zászlóját kibontva, Drinápolyba megy s a hitért és haszért küzdő hadseregének élére áll.

V E G Y E S.

— A háromszéki takarékpénztár 1877. évi júliushavi forgalmának kimutatása.

B e v e t e l: Készpénzáthozat a mult bóról 1660 frt 83 $\frac{1}{2}$ kr. 57 főtől betét kis könyvekre 14205 frt 10 kr. Visszaizetett váltókból 21565 frt. Visszaizetett előlegekb. 700 frt. Kamatb. 618 frt 6 kr. Illetékb. 309 frt 88 kr. Többektől 12 frt. Összesen 39058 frt 99 $\frac{1}{2}$ kr. — K i a d á s: 25 félnek betét 3480 frt 03 kr. Folyó kamat 6 frt 36 kr. Váltóleszámitásra 24275 frt. Elő-legekre 25 frt. 1876. évre eső osztalékra 316 frt 80 kr. Kezelési költség 43 kr. Folyó számlákra 23 frt 10 kr. Készpénzmaradvány 10947 25 $\frac{1}{2}$ kr. Összesen 39058 frt 99 $\frac{1}{2}$ kr.

Sepsi-Szentgyörgy, 1877. július 31-én.

Nagy Gergely, könyvvezető.

— Nagylelkű hagyomány. Alcernátónai Köllöte József, gróf Teleky Gusztáv néhai tisztartója a „Szé-kely-Mikó-tanodának” 1500 forint hagyozott.

— Mult hó 18-án a „Mikó-tanoda” ablakai egy által bezuzatván, 250 frt. éré kárnál több történt. Ezen sajnos körülményből eredt kár pótlására adakoztak a következők: Málnási Antalné 10 frt. Szász Róbert 8 frt 40 kr. Turócy András 3 frt 50 kr. Vándory Lajos, Sebestény Sándor, Gál Károly, Benke András, Jónás Ferenc, Kónya Miklós, Beue István, Nagy Sándor, Nagy József vend, Dévay István, Nagy Gergely, Be-teg Bálint, Sylvester Dénes egy-egy frtót. Ezt azon kijelentéssel adjuk tudomásul, hogy a szíves adakozók-nak az intézet nevében köszönetet mondunk s a kik adakozni kívánnak a fennírt célra: az aláírási ívet polgármester Császár Bálint urnál továbbra is nyitva tartjuk. Cs.

— Konstantinápolyi örmény prépost főtitstelen-dő M. Djermandjan ur tegnap városunkból Tuszánra utazott. A főtitstelenő urat Brassóban július 22-én a vasuti állomásonál a brassói örmények ünnepiesen fogadták. A főtitstelenő urnak titstelenőre Brassóba érkezése utáni napon banquett rendeztetett, melyen több magasabb rangú hivatalnok is részt vett. Száva Gerő győzteserész köszöntött e banquetten a fő-t. urra poharat. A tisztelgések Ferhat Jakab ur házában volt szállásán történtek prepost urnak, ki Ferhat or-szok szíveslegét köszönetét fejezi ki. A prepost ur beszél meglehetősen magyarul, a magyarok iránt lel-kesedik, roppant haraggal beszél a muszkákról, kik a virágzó Arméniait tönkretettek, népet megmérgezték kulturájuk által.

— Mátrai B. Béla és neje a kolossvári nemzeti színházról mint vendégek városunkba érkeztek. Ked-

„Örömet fejezi ki a községi előljáróság azon ügy-buzgó emberbaráti intézkedése felett, melyszerint egy pár szegény tanuló részére ruhával való ellátást hatá-rozott, mely határozat később oda módosított, hogy a g y a k o r l a t helyett évenként 10 o. é. frt adassék iskolai s népkönyvtár gyarapítására.”

Erre nézve ösztönit ki kell jelentenünk, hogyha volt is valaha ilyeszerű határozat, de az gyakorlatban tudtukkal soha se ment át, mert egyetlen szegény gyermek se kapott legkisebb öltönydarabot sem. — A 10 frt keletkezésének historija im ez: 111-ik lap képviselői jegyzőkönyv 1877. február 5-én tartott bi-zottsági gyűlés 8-ik szék alatt ez áll: „Indítvány-ba hozatik tiszteletos Biró András ur által, mely szerint az ev. ref. felekezeti iskola a közpénztár által valamely részben segélyeztessék” (annnyival inkább, mivel más vallásfelekezeti gyermekek is tanulnak is-koláinkban, kik az isk. fenntartására semmivel sem folynak be — ezen passus a jknyvból kimaradt). —

Határozat. Az ev. ref. felekezeti iskolaalap javára a közpénztárból 10 o. é. frt a költségvetésbe felve-endő, s az minden évben febr. havában kiadandó. — Így történt március 6-án 1877. némely a község tulajdonában lévő könyveknek az isk. számára való ideig-lenes átadásával is, lap 115. o. sz. mindkettő indítvány, vagy is inkább a helyszínen tett szóbeli kérelmezés folytán.

A mi a kepeválságot illeti: ennek eszméje elő-szór a keblü egyház tanács gyűlésében merült fel, nem a községi előljáróság előtt — a felsőbb helyre való felterjesztés is ott fogalmaztatott, beleegyezvén az ek-lézisa gyűlés is. — Ilyenek D. urnak örömei, ne bán-tuk, hadd teljék öröme!

De fájdalmat is érez Darkó ur, mert hát azt hallotta, hogy a 8400 o. é. frtért elárúsított fából több adatott ki, mint a mennyi pénz bevételét.”

Helyreigazítással szolgálunk: Ugyanis elszállították 951 drb szál fát, j. k. 161 lap 4. sz. befizeték 4000 o. é. frt, szálát 4 frtba számítva = 3804 frt, kérdés, hol itt a hiba?

Halotta szomoruan azt is D. ur, hogy az átvett 4000 frt érvényen kívül helyzetetett el 25—30—40 frt részletekben, nem megbízható kötelevek mellett, s azt hiszi, hogy lenni kell az igazg. tanács által hozott valamely szabályrendeletnek, mely az afféle töképen-zok kiadását betáblázás mellett rendeli el!

Igenis van, mert az 1865. zsinati jkny 41. lap 27. sz. alatt, a zsinati jknyvre tett „észrevételek” közt ezen rendelet olvasható: „az egyházak töképen-zei a 100 o. é. frton alóliak rendes költével mellett jó kezesek által, a 100 frton felüliek pediglen betáblázás által legyenek biztosítva.”

Ezen rendeletnek elég van téve, mert a 20—30—40 szb frt összegekben kiadott pénzek jó kötelevek mellett, két birtokos fizetőkezes által vannak biztosítva, két tanu, valamint a kölcsönző nevének neve által is aláírva, iratva — 100 frton felüli összeg még ez ideig senkinek sem adatott. Ime a hallomás helyett a va-lóság!

Még az is mondják, írja D. ur, hogy a kepe-válsági célra már kamatozás alá bocsátott tőkekamatjai más szükségletek fedezésére fordítottak.”

Erre nézve is megjegyezzük, hogy igenis fordít-tattak szükségből, mely néha törvényt is ront, a le-ánytanító fizetésére s más egyházi szükségletekre, s ez még ezután is megtörténhetik. De hiszen a kepe-válság még eddig csak eszme és terv, a valóság csakis úgy áll elő, ha a mélt. igazg. tanács kezei közt lévő kepeválsági terv végleges megerősítést nyer.

Nincs tehát miért, hogy D. ur az eljárás főnök-ságnak nevezze, s az eszperesi vizsgáló székét figyel-meztesse arra, hogy a porászt (olyan oláhok kifejezés) rövidebbre huzza, mert a v. bizottság tudja teendőit, s a hol valamely felőlő hibát észlel, ha felsőbb forumot nem igényel, azt rendesen megszokta orvosolni hely-színén.

Ezek D. urnak fájdalmai, illessük kimélő kezek-ke, hátha meggyógyulnak.

Végül írja: „Nálam is a nemes törekvéshez kö-tött reményszálai nagyon silányok lennének, ha nem tudnám, hogy az ügy élén egy tevékeny egyén tkta Csiki István és tk. Budai József állanak, kik közül az első épen a bizottmánynak is feje (csak a kepe-válsági terv készítésben volt a bizottmány fejének kijelölve) az egyháznak és községnek mindene „sze-mefénye” (sic).

Nem vonunk le egyiknek is érdemből semmit sem, Csiki ur községi hivatala folytatásában, munkás és rendszeres s lehet a községnek szemefénye is, de hogy az egyház minden ügyeiben résztvehessen, arra nem mindenkor ér rá, mert gazda, jegyző, adószedő, nyilvántartó foglalatosságai majd minden idejét igény-ben veszik. Budai József ur pedig a gyűlésekben pon-tosan megjelenik, de csendes vérmérsékletű ember lé-vén, a szűnyegen lévő tárgy felett nem igen szereti polemizálni.

Ezen „helyreigazításunkat” azért tesszük ilyen későn, mert az egész ügyet hallgatással akartuk mel-lőzni, minthogy a közlemény többnyire „hír szerint” „azt hallottam”, „azt mondták”-ból állott, de a hivata-lósan lévő felszólítva, engednünk kellett, s hisszük, hogy Darkó ur sem fogja rozg néven venni, hogy közleményére vonatkozólag némely hitelen adatokkal ismertethetjük meg — szem előtt tartván azt is: „hogy a balgatag dolognak gondolása bűn, s a rágalmazó az emberek közt utálatos.” Péld. 24. 9.

Nagy Lajos,
m. bíró.Biró András,
ref. pap.

